

Tavallinen henkilöauton omistaja kuvittelee, että kuorma-auto on lähinnä kaksi teräspalkkia pitkittäin, keulalla moottori ja vaihteisto, kardaanin ja taka-akselin, kulmissa pyörät, päällä ohjaamo ja lava. Todellisuudessa kuorma-auto on henkilöautoon verrattuna tieteen ja teknologian huipputuote, jonka jokainen käyttötarkoitus vaatii oman korkeateknologisen erikoislatauksen. Päinvastoin kuin

henkilöautot, kuorma-autot ovat ratkaisseet historiallisia mullistuksia, jopa maailmansotia! Kenraali Konjevin Puna-armeija ei olisi ikinä ehtinyt Berliiniin ennen II Maailmansodan loppua, jolle sillä olisi ollut 15 000 USA:n lahjoittamia, tykkien vetämiseen kykeneviä kuusipyörävetoisia "Gemsuja".¹⁾ Todel

lisuudessa Venäjän "Voitonpäivän" pelasti USA:n lahjoittamat yli 2,2 miljoonaa sotilasajoneuvoa, joista 409 526 oli sotakuorma-autoja, vinsseillä, monet tupla-etupyörillä – kaiken muun lahjoituksen ohella.²⁾

Suomessa Puolustuselänteon VNS 3/2017 mukaan kuorma- auto on "sodan ja kriisi- ja poikkeusolojen huoltovarmuuden kriittisiä alueita". Sota- ja kriisitilanteissa maastokelpoinen kuorma- auto on yhä johtamiskonttien, ammusten, ohjusten, tykkien ymv. kuljettaja ja logististen yhteyksien ratkaiseva tekijä.

Valtioneuvoston päätös edellyttää, että teknologinen osaaminen, elinjakson hallinta ja tuotantokyky on kriittisten alueiden osalta säilytettävä Suomessa!³⁾

Puolustusvoimien logistiikan kehittämisohjelman mukaisesti on siten "hankittava ajoneuvoja ensimmäisessä osassa painopisteenä maavoimien operatiivisten joukkojen varustaminen".

Näin ei puolustushallinnon hankkeissa kuitenkaan ole menetelty!

HANSEL OY VALITSEE MAANPUOLUSTUKSELLE HALVIMMAN

Hansel Oy on vuonna 2003 perustettu Suomen valtion yhteishankintayhtiö. Se kilpailuttaa ja ylläpitää puitejärjestelyjä ministeriöille ja niiden alaisille virastoille, laitoksille ja liikelaitoksille tunnuslauseenaan: ”Teemme yhdessä onnistuneita hankintoja” (*Wikipedia*).

Hansel tunnetaan epäilyttäivistä valinnoistaan ja riidoista, joita on viety markkinaoikeuteen ja KHO:een saakka Hanselin kieltäytyessä Oy-lakiin vedoten julkistamasta tarjousvertailunsa ja hankintalain mukaiset perustelunsa.

Hanselin kilpailutusmenettelyt, tarjouspyynnöt, tarjousvertailut ja valinnat ovat herättäneet arvostelua puolustusvoimien kuorma- autohankintojen kohdalla jo viime vuosikymmeneltä saakka. Sitä on alalla epäilty lahjonnasta ja sitä on syytetty ammattitaidottomuudesta ja valinnoista, jotka ovat räikeässä ristiriidassa alan asiantuntijoiden kanssa.

Hanselin toiminnassa on ”astian maku”. Syyllinen on kuitenkin Hanselin kilven suojassa toimiva Puolustusvoimien Logistiikkalaitos. Se ohjaa Hanselin nimissä maanpuolustuksen kuorma-autovalintoja.

Logistiikkalaitoksella ei paina valintojen tarkoituksenmukaisuus vaan määrärahat ja hinta. Sama määrää Puolustusministeriötä ja koko maanpuolustushallintoa. Luulisi että tulos huolestuttaisi maamme Huoltovarmuuskeskusta unettomiin öihin.

USA:n kuusipyöräiset ”Gemsut” pelastivat Neuvostoliiton maailmansodassa.

Maavoimiemme kuorma-autovalinnoissa on vuodesta 2009 asti herättänyt huomiota, ja pahennusta, kotimaisen kuorma- autovalmistajan, Sisun, jo järjestelmällisenä nähty syrjintä. Hansel on ”puolustautunut” tar-peettomalla, räikeällä Sisun mustamaalaamisella. Myös Volvon, Ivecon ja Renaultin eri maiden puolustusvoimien käytössä erinomaisiksi todetut kuorma-autot

on torpattu "keinotekoisilla" syillä. Hanselin valinnoissa ei näy maanpuolustuksemme omaa tahtoa. Onko sitä? Hansel puolustautuu "valtiolle halvimmalla tarjoajan" tekijänä. Hansel valitsee maanpuolustukselle ulkomaisen kuorma-auton, jota tehdään suurissa sarjoissa. Maavoimien uusimmassa jättikaupassa, jonka tarjousaika päättyi 17.2.2017, Hansel on valinnut maavoimillemme Mercedes- Benzin, Scanian ja MAN´n. Tietävästi MAN ei täytä kilpailutusehtoja, mutta VW-konsernin valmistena Scanian tapaan se ehkä täyttää muita vaatimuksia.

Valtion kaupoista pitkään syrjäytetty Sisu on samalla ajettu suursarjamarkkinoilta pienille erityisalueille, joissa käsityö, insinööritaidot ja innovaatiot ratkaisevat kauppoja: puu- ja kiviainekuljetusten eli maastolujuuden ja maastokelpoisuuden markkinoille. Sisu on näin "kympin" kalliimpi kuin ulkomaiset suursarjojen automerkit. Hansel pitää kansantaloudellisena "etuna" ulkomaisten ostamista "kympin halvemmalla". Se ei välitä laskea, että jokainen ulkomaille ohjattu autokauppa vie suomalaisten rahat ulkomaiseen tekemiseen ja maksaa muiden maiden työpalkkoja. Samalla se on pois kotimaiselta työntekijältä, työpaikalta, osaamiselta ja alihankkijoilta. Kokonaistulos on valtiolle rankastikin miinusmerkkinen.

Seurauksena Sisu Auto on ajettu kohtuuttoman ahtaalle. Sen toiminnan on jo monta vuotta pelastanut vain alan edellä käyvä osaaminen: maastokelpoisuus, erityislujuus ja niihin liittyvien innovaatiotratkaisujen myynti ulkomaille, erityisesti Kiinaan!

Näin lienee käymässä myös Sisun ja Visedon käänteentekevä Hybridi-Sisunkin kohdalla: alaa mullistaneen keksinnön hedelmät ovat menossa Kiinaan.

4)□

Sekö Suomen etu! Onhan lappeenrantalainen Visedokin juuri asettunut Kiinaan.

Sodassa, ja kriisissä, vihollinen tuhoaa tiet ja väylät. Kuorma- autoilta kysytään ensimmäisenä maastokulkukykä. Sitä on Sisulla tarjolla enemmän kuin sen kilpailijoilla. Sisulla on jotain muutakin, joka kriisitilanteessa on vielä arvokkaampaa! Jos rajat menevät kiinni, ulkomaiset kuorma- autovalmistajat pysähtyvät pian varaosien ja komponenttien puutteeseen. Silloin niiden toiminnan voi pelastaa vain kotimainen teollinen osaaminen: Sisun osaaminen!

On sanottu, että myös Sisu kärsisi puutetta Mersu-osistaan kriisitilanteessa. Väärin! Oma autoteollisuus voi hyödyntää jokaista teillämme kulkevaa vierasmerkkistäkin kuorma-autoa uusrakentamisen kautta! Teollisen uusrakentamisen taito, ja sen säilyttäminen ja merkitys lienevät sekä Hanselilta ja maanpuolustukselta täysin unohdettu!

Sen verran puolustusvoimamme ovat havainneet, että asevelvollisuuslain 89 § perusteella "Sisun henkilöstö on varattu toimimaan Sisun tehtaalla kuorma-autojen tuotantotehtävissä turvaamassa kriittisen suorituskyvyn tuotanto- ja ylläpitokykyä poikkeusolosuhteissa."

Se vain edellyttää, että Sisun kuorma-autotehdas on yhä olemassa.

- 1) Marsalkka **G. K. Zhukov** 1963 historiankirjoittaja K. Simonoville.
- 2) **Antti Saarialho**: USA-USSR Lend Lease in WWII.
- 3) "Suomen puolustuksen teknologisen ja teollisen perustan turvaaminen", ISBN: 978-951-25-2771-7.
- 4) Lue "Sisun hybridi luo tulevaisuutta" Auto, tekniikka ja kuljetus lehdessä sivulla 51.